

Milly Johnsonová

Opět spolu

Opät' spolu

Opět spolu

Milly Johnsonová

Original title: Milly Johnson: TOGETHER AGAIN
Copyright © Milly Johnson, 2022
Design © Louise Tummon

Translation © Barbora Al Zafari, 2023
Slovak edition © Fortuna Libri, Bratislava 2023

Vydalo vydavateľstvo Fortuna Libri.

www.fortunalibri.sk

Redakčná a jazyková úprava Otilia Škvarnová

Prvé vydanie

Táto kniha je fikcia. Všetky mená, postavy, miesta a udalosti sú buď výtvorom autorkinej fantázie, alebo sú použité fiktívne, a preto akákoľvek podobnosť so skutočnými živými alebo mŕtvymi osobami, obchodnými spoločnosťami, udalosťami či miestami je úplne náhodná.

Všetky práva vyhradené.

Nijaká časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovať, ukladať do informačných systémov ani rozširovať akýmkoľvek spôsobom, či už elektronicky, mechanicky, fotografickou reprodukciou, alebo inými prostriedkami, bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ISBN 978-80-573-0429-6

Venujem svojej mame v jej deväťdesiatom roku života. Za domácu kuchyňu, za teplo a lásku, ktorú mi dávala, za veselé chvíle, ktoré sme spolu prežili, a za spomienky na krásne, bezpečné a šťastné detstvo.

*„Nič nie je silnejšie ako zlomená žena,
ktorá sa znovu postavila na nohy.“*

HANNAH GADSBYOVÁ

Eleanor

Ak čítaš tieto riadky, potom som mŕtva a pravdepodobne sa čuduješ, prečo som urobila to, čo som urobila.

Musím Ti všetko vysvetliť, dlhujem Ti to.

Doručenie tohto listu zverím Sally. Zdôrazním, že je určený len pre Tvoje oči, a dúfam, že ju nepremôže zvedavosť. Bola by to veľká škoda, lebo musím napísať celú pravdu a jej reakciu si netrúfam odhadnúť.

Ako vdova som mala veľa času na premýšľanie a veľa som sa pritom o sebe naučila. Nikdy som si neuvedomila, že mám svedomie, ale asi musím mať, ak cítim nutkanie napísať tento list. Či je to požehnanie, alebo prekliatie, netuším. Mám pocit, že ani jedno, ani druhé.

Možno sa pýtaš, prečo práve teraz, po toľkých rokoch. Pretože mám strach. Nie zo smrti – tá nás všetkých navštívi. Bojím sa stretnutia so Stvoriteľom so srdcom zataženým toľkými nevy povedanými slovami. Dostala som varovanie, že stretnutie s ním je bližšie, než som predpokladala, a preto je nevyhnutné, aby som konala, kým nebude neskoro. Musím byť pokojná.

Dcéra, musíš mi veriť, keď Ti poviem, že som sa celé roky snažila cítiť ako iní ľudia, ale asi Ťa neprekvapí, keď Ti poviem, že s výnimkou Tvojho otca nie som schopná lásky...

Kapitola 1

Dievča, ktoré všetci poznali ako Mai, schádzalo po schodoch s batohom, s cestovnou taškou a s prepravkou na zvieratá. Dolu čakal na ňu zástup žien v rôznych štádiách rozrušenia, od ticha až po plač.

„Ale nie,“ vzdychla si. „Chcela som sa potichu vytratiť.“

„To sa ti pri našom počte nepodarí,“ vyhlásila Denise, posledných sedem rokov jej šéfka a ešte oveľa viac.

„Budeš nám chýbať, Mai,“ povedala Velvet, jedna z jej kolegýň, krásna, vysoká, čierna, s dlhými modrými vlasmi, a podala jej pohľadnicu v obálke. „Všetky sme na ňu niečo napísali.“

Otvorila ju. Na prednej strane bol nakreslený koktail *Daiquiri* s ovisnutou polovicou banána prilepenou na okraji pohára, pri ktorom ležali dve čerešne. Vyzeralo to ako mužské genitálie. *Zámerné*, pomyslela si.

„Prídeš nás niekedy pozrieť?“ spýtala sa Shirley. „Alebo sa aspoň ozveš cez Zoom?“

„Brala by som, keby som mohla robiť svoju prekliatu prácu cez Zoom,“ zahundrala ryšavá Ginger po jej boku, čo vyvolalo vlnu smiechu.

„Zapamätaj si nás usmiate,“ povedala Velvet. „To je všetko, čo žiadame. A teraz poď sem, nech ťa vyobjímame.“

Mai prechádzala od jednej k druhej, potľapkávali ju, objímali, bozkávali. Bolo to ako útok parfumov, z ktorých každý bol rovnako sladký ako ten ďalší. Potom zdvihla prepravku a Denise prestrčila prsty cez prednú mriežku, aby sa dotkla veľkého pruhovaného králik, ktorý sedel vnútri. „Zbohom, John Abruzzi. Nezabudni na svoju tetu Denise, tú, čo ti dávala najlepšie mrkvy.“ Kútiky úst jej ovisli. „Otočil sa ku mne chrbtom, takže sa rozprávam s jeho zadkom. Typické pre prácu na tomto mieste, lebo jediné, čo robím, je, že sa rozprávam so zadkami iných ľudí.“

Denise spolu s Mai pomaly vyšli von, akoby oddaľovali rozlúčku, potom si sadli na múrik a čakali na taxík, ktorý už bol podľa aplikácie v telefóne na ceste.

„Som rada, že sa ťa zbavím. Myslela som si, že nikdy neodídeš,“ ozvala sa po chvíli Denise.

„Mala si mi to povedať skôr,“ znela odpoveď.

„Vieš, čo mám na mysli. Od tvojho príchodu sem som čakala, kedy mi oznámiš, že ideš preč.“

Mai sa usmiala. „Dlho som premýšľala, čo by som mala urobiť so svojím životom, a teraz už mám plán. Konečne.“

„Konečne,“ zopakovala Denise a zdvihla ruky k nebu na znak vďaky. „No sľub mi, že si pôjdeš vyriešiť vzťah s mamou.“ Jej tón bol jemný, keďže nepatrila k tým, čo by poučovali.

Mai to nekomentovala, nemalo to zmysel. Denise mala množstvo životných skúseností, ale bolo nad jej chápanie, že nie každý vzťah medzi matkou a dieťaťom sa dá zachrániť. Navyše už bolo na to neskoro, ale to jej nepovedala. Denise jej priložila na líca svoje mäkké, tučné dlane.

„Spomeň si občas na nás, ako povedala Velvet, ty moja malá Mai Tai.“ Usmiala sa a vyzerala oveľa mladšie než ako sedem-

desiatročná žena, ktorou bola, k čomu jej čiastočne pomohol nedávny lifting tváre, doplnenie botoxu a mejkap nanesený nahrubo ako cement.

„Samozrejme, že si spomeniem.“

„No neohliadaj sa príliš dozadu. Minulosť je z nejakého dôvodu minulosťou,“ upozornila ju Denise a strčila jej do ruky malý zvitok peňazí upevnený gumičkou, pričom hneď umlčala jej protesty: „To je na vlak.“

„Za tento balík by som si mohla kúpiť celý vlak.“

„Nebud' drzá.“

„Ďakujem, Denise. Za všetko.“

Spoza rohu sa vynorilo auto s nápisom *Steel Taxis*.

Denise zahнала emócie, ktoré zaplnili vzdych medzi nimi. „Nie som si však istá, či by som ti ja mala ďakovať. Rozosievať tu také nápady – choďte, vezmite si taxík a veľa šťastia. Dúfam, že sa ti to podarí. Veď ak sa to nepodarí tebe, komu inému?“ Hlas mala chrapľavý, ale držala sa, nikdy by nepriznala, že je dojatá. Hranica medzi jej prácou a osobným životom bola jasne stanovená a definitívna, a predsa ju táto krásna mladá žena dokázala preklenúť. Nepáčilo sa jej, že jej bude chýbať, no uvedomovala si, že by bolo lepšie, keby sa už nevrátila.

Mai sem nikdy nepatrila, kým Denise sem patrila viac než kamkoľvek inde, čo hovorilo za všetko. Verila, že toto je jej konečné miesto, a tak jej to vyhovovalo. Ešte raz zamávala, otočila sa a vrátila sa dovnútra.

Kapitola 2

Jolene už roky nefajčila, ale túžba zapáliť si ju prepadla, len čo vošla do matkinho domu. Naposledy tu bola pred týždňom, a predsa sa zdalo, že dom odvtedy prudko zostarol. Už predtým si všimla slabý zápach starej vlhkosti, no teraz jej zabrnkal na čuchový nerv, hneď ako zavrela za sebou vchodové dvere. Zdalo sa jej, že dom cítiť opustenosťou a vekom, zmiernenými trochou smútku. Možno by znelo bláznivo, keby to niekomu povedala, ale vždy mala pocit, že tento dom má dušu, a preto si priala, aby mal lepších obyvateľov, než boli Vamplewovci.

Dobre, že nemala v taške balíček cigariet, lebo by ich jednu po druhej hneď vyfajčila. A urobila by to v matkinom salóne len preto, lebo teraz už mohla, v zjavnom akte vzdoru. Zvláštne, ako dokážu najbližší vzbudiť také protichodné emócie. Minulosť a prítomnosť.

V dome bolo strašidelné ticho, okrem tichého tikania starej maminých hodín na stene, ktoré neúprosne odrátavali čas. Jolene nedokázala oceniť, ako veľmi atmosféra domu odrážala podstatu ľudí, ktorí v ňom žili, až kým sa pred desiatimi rokmi, tesne pred svadbou, nenastahovala do Warrenovho novopostaveného domu

na predmestí Leedsu. Medzi jeho štyrmi stenami neboli žiadne stopy prežitých životov, žiadna hĺbka ani rozmer, len stojatý, nevýrazný vzduch. Warren bol prvý človek, ktorý sa doň vtačil ako slabý vodoznak, potom sa k nemu pridala ona a tí, čo prišli neskôr. Čakalo ho dvesto rokov, aby dohnal všetko, čo Fox House ľstivo ukradol svojim obyvateľom.

Rodinný dom Vamplewovcov mal tri podlažia, šesť spální, nádhernú jedáleň a štyri prijímacie miestnosti – jedna z nich sa využívala ako pracovňa, ďalšia ako matkin salón. Stropy boli vysoké, dobové prvky neporušené. Predchádzajúci majitelia sa nesnažili strhnúť drevený obklad ani lišty na vešanie obrazov, odstrániť rímasy a stropné ružice, zrušiť elegantné kozuby. Jolene vedela, že matka sa rozhodla kúpiť tento dom, hneď ako uvidela schodisko, elegantný oblúk z dreva. Musela ho vlastniť. To bolo pre matku typické, túžila, aby veci patrili jej. Len čo ich dostala, prestala sa o ne zaujímať, jej vášeň pre ne dosiahla vrchol a potom celkom opadla, čo mnohé vysvetľovalo. Asi preto bolo teraz to nádherné schodisko najzanedbanejšou časťou domu.

Najudržiavanejšou miestnosťou v dome bola otcova pracovňa, kde sa ešte celé mesiace po smrti Juliana Vamplewa držal všadeprítomný dym z cigár, akoby sa stal charakteristikou tej izby, rovnako ako masívny stôl z orechového dreva, mohutné starožitné zasklené skrinky a police preplnené knihami. Nakoniec sa tá vôňa cigár vytratila, hoci matka tvrdila, že niekedy, keď tam vošla, zdala sa jej rovnako silná ako kedykoľvek predtým. Hovorila, že ju ten prejav manželovej prítomnosti upokojuje. Jolene mala podozrenie, že to bola skôr matkina predstavivosť alebo nádej, ale ak jej to prinášalo útechu, prečo by ona mala namietat proti jej predstavám?

Plakala už niekoľko hodín a bola prekvapená, že má v tele dosť tekutín na to, aby vyprodukovala toľko slz. Jediné vysvetlenie bolo, že si ich odkladala, ako si veвериčka zhromažďuje orechy na

zimný spánok, pretože si nepamätala, kedy naposledy skutočne plakala. Mala tendenciu skôr držať svoje emócie vo vnútri, nie ich vypúšťať von. Teraz však mala líca drsné, vyštípané od soli a boľavé od utierania vreckovkou. No najhoršie bolo, že nevedela, či plače pre matku, ktorú mala, alebo pre matku, ktorú si želala mať, ale nikdy ju nemala.

Glenda, upratovačka, tu musela byť nedávno, lebo kuchyňa bola taká čistá, že by sa dala nafotiť do časopisu. Dokonca aj antikorová rýchlovarná kanvica sa leskla ako zrkadlo. Jolene ju naplnila vodou a zapla. Zo skrinky vytiahla šálku s divými makmi, ktorú používala, vždy keď sem prišla. Bola súčasťou štvordielnej súpravy, ktorú jej darovala Sally odvedľa. Zostala len táto posledná. Matka ich považovala za nevkusné a vyhlásila, že ju potešilo, keď sa rozbili.

Jolene v utorok buchla tou šálkou o stôl a odkráčala preč s úmyslom tak skoro sa nevrátiť. Matka mala dar vyslovovať slová, ktoré pôsobili ako ihla zapichnutá pod kožu, rovno do nervu.

„Veci, ktoré sa neohýbajú, majú tendenciu sa zlomiť, Jolene. Možno potrebuješ dať Warrenovi trochu... priestoru.“

Podľa toho, ako to povedala, existoval len jeden výklad slova priestor. Bolo to trochu prehnané od niekoho, kto by vyškriabal oči manželovi, keby on požiadal o trochu priestoru.

Nemala sa pýtať na matkin názor, to len odhalilo mieru jej zúfalstva. A čo iné vlastne čakala? Viac sa hnevala na seba, že bola taká hlúpa a otvorila sa mame, ako na zbytočné rady, ktoré dostala. Vo svojej reakcii to prehnela, prvýkrát v živote sa rozzúrila a spýtala sa jej, čo asi tak môže vedieť o takom probléme, potom vybehla von a odvtedy sa neozvala. A to sa už nedalo napraviť. V nemocnici držala matkinu vychladnutú, mŕtvu ruku a habkala nesúvislý tok ospravedlnení, ale to sa nepočítalo, keď ich nikto nepočul ani neprijal. Rovnako úspešne mohla hroziť pästou do vzduchu, čo už urobila veľa rás na to, aby vedela, aké je to neúčinné.

Bola sirota. Keď si to uvedomila, skutočnosť ju zasiahla tvrdo ako facka. V škole mala kamarátku, ktorej rodičia zahynuli pri autonehode, keď mala sedem rokov, a označenie sirota sa na ňu vzťahovalo oprávnené, lebo bola dieťa, nie žena v období menopauzy, s prvými vráskami medzi obočím. Cítila sa prázdna, dokonca ešte viac ako zvyčajne, pretože v poslednom čase nezvládala svoje emócie práve najlepšie. Zmocnila sa jej náhla chuť behať po izbách, kým nenájde mamu a nebude si môcť zaboriť tvár do jej šiat, cítiť, ako ju vtáhuje do svojho teplého objatia, prevoňaného parfumom Calèche. Nie matky, ktorá práve odišla, ale tej teplej a poddajnej osoby, akou bola Eleanor Vamplewová pred narodením sestier, keď ju mala Jolene iba pre seba. Postupne sa zmenila, stvrdla ako kvaple, ktoré viseli v studni pri Jaskyni matky Shiptonovej. Kedysi mäkké ako plyšový medvedík, teraz tvrdé ako kameň. Dvojité efekty usadzovania kvapiek a vyparovania vykonal svoje, hoci Jolene nikdy nedokázala presne určiť, akým procesom jej matka prešla, aby tak zväpenatela.

V tej chvíli jej pípla textová správa od Marshe, jej mladšej sestry:

Konečne mám letenku. Budem ťa informovať. Predpokladaný príchod vo štvrtok skoro ráno.

Nijaký nezmyselný emotikon bozkov na konci textu.

Všetky tri boli skôr cudzie ženy než sestry. Sedemročné medzery medzi jednotlivými narodeniami tvorili hlboké priepasti medzi nimi, hoci ona s Marshou boli oproti ich vzťahu k najmladšej sestre Annis priam siamske dvojčatá. Rozmaznaná krásna Annis bola odpadlíčka. Od nej by nikdy nedostali esemesku, že je na ceste. Ak neprišla, keď bol ich otec chorý a zomrel, určite sa tu neobjaví kvôli matke. Ani na otcovom pohrebe sa nezúčastnila, dokonca ani ako anonymná postava v čiernom

závoji, postávajúc kdesi vzadu. Zvláštne, lebo až do chvíle, keď sa v šestnástich rokoch v najchladnejšiu noc v roku vyparila, bola otcovým dievčatom. Otec by určite tvrdil, že nemá obľúbenú dcéru, no napriek tomu Annis nasadil na hlavu korunu bez toho, aby sa o to čo i len trochu snažila.

Jolene sedela pri stole a zvierala v rukách šálku s makmi. Bola na kosť premrznutá. Tento dom akoby vôbec neudržiaval teplo, hoci v detstve si na to zvykli. Aj keď sa nejaké nahromadilo z ústredného kúrenia, ktoré robilo, čo sa dalo, stačilo na sekundu otvoriť dvere a teplo vyletelo von, ako keby ho prenasledoval sériový vrah.

Jej uši zachytili zaškripanie kovu o kov a nervy sa jej rozochveli. Keď tu žila ako dieťa, nikdy sa nezamýšľala nad zvukmi, ktoré tento starý dom vydával, jednoducho tu boli: v noci praskanie dreva, ktoré sa rozťahovalo alebo zmršťovalo, posúvanie kúpeľňových dverí v ráme, keď sa s nimi pohrával prievan. Marsha raz povedala, že videla ducha, starú paniu, ktorá sedela na stoličke v kúte izby a usmievala sa na ňu. To, že ona, najcitlivejšia zo všetkých, nevybehla s krikom na chodbu, by naznačovalo, že klamala, hoci všetkým tvrdila, že to bolo preto, lebo sa vôbec nebála, aj keď teplota v izbe klesla tak veľmi, že vraj v tme videla chuchvalce vlastného dychu.

Opäť ten zvuk. Nieкто sa snažil dostať dnu pomocou kľúča, ale Jolenin kľúč v kľúčovej dierke mu v tom bránil. Jolene rýchlo zamierila na chodbu a prudko otvorila vchodové dvere. Stála tam susedka Sally Lunnová s kľúčom v ruke, pripravená znovu sa pokúsiť o vstup. Piskľavo vykrikla a potľapkala sa po hrudi v snahe ustáliť srdcový rytmus.

„Ach, Jolene, nevedela som, že je nieкто vnútri. Prepáč mi, mala som zaklopať. Nezbadala som nijaké auto.“

Jolene ju zblízka nevidela už niekoľko rokov. Veľmi zostarla. Z jej vlasov, kedysi hnedej prilby ako na postavičke z lega, sa

stali strapaté biele kučery a jej drobná postava sa ešte zmenšila. Pripomínala čerstvo vyliahnuté vtáča, ktoré vypadlo z hniezda.

„Zaparkovala som zboku,“ vysvetlila jej Jolene. Sila zvyku. Matka sa nerada pozerala z predného okna na autá.

Jolene vedela, že Sally má kľúč od domu pre prípad núdze, ale zaujímalo ju, prečo sa práve teraz snažila dostať dovnútra.

„Chceš niečo, Sally?“ spýtala sa.

„Nie, nie... Len som si povedala, že sa pozriem, či sú vypnuté spotrebiče a či je všetko v poriadku.“

Jolene vedela, že Sally to myslí vážne.

„Chceš ísť dnu?“ opýtala sa.

„Áno, prosím, ale kvôli Normanovi sa nemôžem zdržať dlho.“ Sally sa zachvela a prekročila prah, akoby to bola pre ňu časť, že ju o to požiadali. Keby mala na hlave čiapku, zložila by si ju.

Jediná Jolenina trvalá spomienka na Normana Lunna sa týkala toho, ako sa snažil zastaviť krv, čo sa mu rinula z nosa a kvapkala mu z brady na bleдозelenú nylonovú košeľu, na ktorej mal rozopnuté dva horné gombíky, a na hrud' s húštinou sivých chlпов. Šialené, aké nepodstatné detaily si mozog zapamätá, keď by si mohol uchovať spomienky oveľa hodnotnejšie. Norman mal demenciu, ako jej povedala matka. Stal sa len tieňom svojho bývalého ja, čo bol celkom úspech, keďže vždy bol iba tieňom svojho ja.

„Je mi veľmi ľúto tvojej mamy, Jolene. Nedokážem prestať plakať. Dlhو sme boli priateľkami. Vlastne odkedy sa sem nastahovala. Pred štyridsaťjeden rokmi. Od začiatku sme si rozumeli.“ Sally sa lásckyplne usmiala. Malé sivé oči vyzerali ako sklenené, plné slz ako mraky plné dažďa. Ani po takom dlhom spoluzití nezbadala, že priateľkami nikdy neboli. Bola len užitočná, pohodlná. Eleanor Vamplewová ju považovala nanajvýš za akúsi dôvernúčku, slúžku dámy, ktorá si mohla tak akurát robiť ilúzie, že je niečo viac, ale príslušnosť k rozdielnym spoločenským vrstvám jej to vždy znemožnila.

„Vtedy si bola ešte malá,“ pokračovala Sally a vyvrátila hlavu dozadu, aby sa mohla pozrieť Eleanorinej najstaršej dcére do tváre.

Jolene si matne spomínala, že predtým bývali v inom dome, oveľa menšom a menej veľkolepom. Matka zdedila majetok po svojej menovkyňi, ktorý jej umožnil kúpiť Fox House, ale tým sa odcudzila svojej rodine. Podľa všetkého to nebola veľká strata.

„Ďakujem ti za všetko, čo si pre ňu urobila, Sally. Sme ti veľmi vďačné.“

„Povedali, čo ju pripravilo o život?“

„Nie,“ odvetila Jolene. Nedokázala si spomenúť, čo hovorili v nemocnici, bolo toho príliš veľa na to, aby to vstrebala.

„Všetko som vysvetlila záchranárom. Som si istá, že jej tvár sa na jednej strane trochu skrivila, akoby mala mŕtvicu.“

„Ako som povedala, Sally, neviem.“

Jolene sa v hlave rojili otázky, ale keby ich vypustila príliš skoro, pohltili by ju. Budú musieť počkať, odpovede na ne teraz aj tak nič nezmenia.

„Čaká ťa veľa práce. Toľko papierovania. Keby si potrebovala pomoc, stačí povedať. Musela som to všetko vybaviť pre Normanových rodičov, takže som v tých formalitách dosť zručná.“

„Ďakujem, Sally, ale zvládneme to samy.“

„Nie som si istá, či vieš, kde má tvoja matka uložené dokumenty a ostatné veci,“ pokračovala Sally a uhladila si prednú časť svojej károvanej nylonovej šatovej zástery. Bolo ťažké predstaviť si Sally Lunnovú bez jednej z jej šatových záster. Jolene si matne spomenula na ružovú zásteru, ktorú mala Sally na sebe v deň, keď nos jej manžela postriekal krvou všetko v okruhu kilometra. Premýšľala, či sa jej z nej niekedy podarilo odstrániť škvrny.

„Viem, že má v salóne v skrinke fascikel s dokumentmi,“ uisťovala ju Jolene.

„Jej nový závet tam však nie je. Budeš sa musieť kontaktovať s firmou Wragga a Cripwella, ktorí majú pobočku na Regent Street. Prišli k nej domov, aby ho spísali, hneď po Veľkej noci.“

„Aha.“ Jolene ešte ani len nepomyslela na závet. Nezдалo sa jej to slušné. Teraz ju skutočnosť, že matka zrevidovala závet, trochu šokovala. A práve na Veľkú noc, keď ju trápili zdravotné ťažkosti, ale odmietla ísť k lekárovi.

„V záвете sú uvedené všetky jej požiadavky na priebeh pohrebu.“ Sally znela dosť znepokojene, ako niekto, kto nemá na čom trvať, no napriek tomu na tom trvá. „Povedala mi, aby som zdôraznila, že keď príde čas, treba do poslednej bodky dodržať jej pokyny.“

„Budú dodržané, neboj sa,“ prikývla Jolene. Od matky, ktorá dokázala aj ľudí potrebujúcich mať všetko pod kontrolou zmeniť na anarchistov, nič iné ani neočakávala.

„Neviem, čo... čo je v tom záвете. Len ma prosila, aby som jej prisľúbila, že ti to všetko poviem,“ pokračovala Sally ďalej.

Jolene to v tej chvíli naozaj nechcela riešiť. Matka zomrela iba pred niekoľkými hodinami a ona mala hlavu v smútku. Potrebovala sa vyspať, kým vôbec začne premýšľať, čo bude nasledovať.

Sally sa vo vrecku zástery ozvalo bzučanie. Siahla doň a vytiahla telefón.

„Prepáč, musím ísť, Norman sa zamrivil. Na telefóne mám kameru, ktorá ma upozorní, vždy keď zaznamená nejaký pohyb.“

„Ako sa mu darí?“ spýtala sa Jolene zdvorilo.

„No, to vieš, má dobré aj zlé dni, chudáčik,“ odvetila Sally s malým zábleskom úsmevu. „Momentálne to nie je nič moc, ak mám pravdu povedať, ale nedokázala by som ho dať do domova, preto...“ Rozhodila rukami. „Čo sa dá robiť? Len to nevzdávať.“

„Vezmem si kľúč späť,“ povedala Jolene s úsmevom a s dávkou naliehavosti v hlase. „Predpokladám, že ho už nebudeš potrebovať.“

„Ach,“ zarazila sa Sally. „Ja, ehm...“ Nedokončila vetu a vzdychla si, akoby sa musela vzdať niečoho vzácneho. Oddelila ho z privesku na kľúče a vhodila do Joleninej čakajúcej ruky z výšky, ktorá naznačovala nedostatok ochoty. „Eleanor mi sľúbila svoj medailón. Je mi ľúto, že to musím spomenúť teraz, ale rada by som ho mala. Na pamiatku po nej. Ak nie medailón, tak niečo iné, čo by som mohla nosiť. Nechcem byť dotieravá, no povedala...“

„Pozriem sa na to,“ prerušila ju Jolene. Zaplavila ju vlna únavy. V tej chvíli by Sally prisľúbila hoci aj koberec z obývačky, ak by to znamenalo, že konečne odíde. Tolko z pani Lunnovej jej vždy stačilo, najmä dnes.

„Ďakujem,“ povedala Sally a ponáhľala sa preč tým svojím zvláštnym šuchtavým spôsobom.

Jolenin otec nazýval Sally Lunnovú myš odvedľa. Smial sa a hovoril, že nikoho s takým menom nemožno brať vážne. Všetci sa na tom smiali s ním. *V Sallinej plachosti sa však skrýva ocelové odhodlanie*, pomyslela si Jolene. V skutočnosti musela byť Sally Lunnová so svojimi tichými, mlkvými spôsobmi vytesaná zo skaly, aby prežila to, čo prežila.

Jolene zabuchla dvere, zamkla ich a zamierila rovno k schodisku. Potrebovala sa vyspať, bola vyčerpaná. Nikdy nespala dobre, keď bol jej manžel Warren preč, a len o málo lepšie, keď nebol. Bolo krátko po siedmej ráno 9. augusta. Ten dátum sa jej navždy vryje do pamäti ako deň, keď zomrela matka, rovnako ako 30. november, keď naposledy vydýchol otec. Zhodou okolností presne v deň, keď Annis Vamplewová pred ôsmimi rokmi odišla z domu a už sa nevrátila.